

Valga Teataja

Valga valla infoleht

Veebruar 2021 • Nr2 (33)

www.valga.ee

Anne Vaigre: Oma töös olen nautinud just loomingulist protsessi

Aasta lõpp viis ametist veerand sajandit Valga linnas silmailu loonud haljastusspetsialist Anne Vaigre. Pensionipõlves Anne aga mugavustsooni ei näe, pigem terendab ajapuudus. Lisaks plaanib Eesti Kodukaunistamise Ühenduse (EKKÜ) Valgamaa piirkonna juht jätkata kodukaunistamise alase tööga Valgamaal.

Oled olnud selles ametis 25 aastat. Mida sa mäletad oma tööleasumisest?

Töötasin Valga Maakonna Projekteerimisbüroos. Linnavalitsuse planeerimisameti juhataja, linnaarhitekt Ülev Eljand otsis enda meeskonda inimest, kes oskaks „joonestada, arvutiga töötada ja asju ajada“. Kuid meie vestlustes avaldas Ülevile nähtavasti muljet minu õpitud eriala - haljastus ja maastikukujundus. Seetõttu tuligi linnavalitsuselt ettepanek, et hakkaksin tegelema ka haljastuse teemaga. Planeerimisametisse asusin tööle 2. mail 1995. Alates 1998. aastast töötan toonase linnahoolidusameti juhataja kutsel haljastusspetsialistina linna-, nüüd siis vallahooliduses.

Sinu esimene töö?

Minu esimene töö oli Säde pargi tiigi ümbruse korrastamine. Selleks ajaks oli pargist saanud ilmetu ala, mida kiirelt läbida, jõudmaks võimalikult otse punktist A punkti B. Vanade arhiivimaterjalide ainetel tegin projekti, mis hõlmas tiigi ümberehitust, uute kõnniteede rajamist ja haljastust selle ümbruses. Enamaks tol ajal vahendeid ei jätkunud. Ehitusega alustas AS Valmap Grupp kevadel 1996. Tiik pumbati tühjaks ning puhastati settest ja prahist: muuhulgas tuli tiigist päevavalgele jalgratas, lapsekäru ja muud „kasulikke“. Tiigi kontuur korrigeeriti selgemaks ning ehitati kaasaegne geotekstiiliga kaldakindlustus. Järgmisel aastal ehitas Valga Teedevalitsus kivisillutisega kõnniteed. Tiigi äärde paigaldati imeilus metallist piirdeaed, mille kavandi autor Anželika Hoolma, ning Raivo Behrsini kavandatud pargipingid. Uuendati pargivalgustus ja tiiki kaunistas valgustusega purskkaev. Siinkohal oli abiks energetikanõunik Eriks Unt. Haljastuse rajamistoid tegime koostöös linnaaednik Ene Arikaisega linna- hoolidusametist. Samal ajal sai pargi naabruses valmis raamatukogu ehitus ning sealgi tegime haljastustoid. Nõnda tekkis linnavalitsuse tööta-

Anne Vaigre näeb tulevikus rahuliku jõudeelu asemel terendamas pigem ajapuudust

jate ja mitmete koostööpartnerite hea meeskonnatöö tulemusel pargi ja raamatukogu ümbruse koosmõjus ilus avalik ruum – esimene üle hulga aastate. Linnarahvale park meeldis – mõnedki seadsid oma käike nii, et tee viiks läbi pargi.

Kust on pärit armastus aianduse vastu?

Abituriendina mõlgutasin mõtet minna õppima Viljandi kultuurikooli. Huvi aianduse vastu ma enda puhul ei täheldanud. Küll aga osutus määravaks üks jutuaajamine toreda naabrionuga, kellelt kuulsingi üsna uuest, maastikukujunduse erialast Rāpinas. „Sa võiksid seda õppida“, ütles onu August tookord. Nüüd olen mõelnud, kuidas ta küll teadis ...

Mida sa oma töös kõige rohkem nautinud oled?

Loomingulist protsessi igas mõttes – lahenduste otsingud, uute asjade õppimine. Tulemust nautida ma väga hästi ei oska. Kummalisel kombel on hoopis kahju, et valmis sai.

Oled selles mõttes siiski õnnelik inimene, et töös, mida teed, on tulemus kõigile näha ...

Jaa! Kõigile näha on nii hea kui halb tulemus. Samas, ka hea tulemus ei tarvitse kõigile meeldida. Seetõttu olengi püüdnud oma tööd võimalikult hästi ja läbimõeldult teha – lugupidamisest iseenda vastu. Ja loodust ei ole võimalik karistamatult lollitada.

Sinu lemmiklilled/taimed?

Mul pole lemmikuid taimede, samuti värvide seas. Loodus on harmooniline. Taimevaliku puhul on oluline, et taimede kasvunõuded ja meie poolt pakutavad kasvutingimused oleks tasakaalus. Samuti peab valitsema tasakaal värvi- ja vormivalikus. Istutusvalade kujundamisel eelistan puude-põõsaste kõrval kasutada mitmesuguseid püsikuid, kõrrelisi, suvelilledega saab särtsu lisada.

Kauni Kodu konkursid, mida oled eest vedanud - kas need jätkuvad?

Jätkuvad! Olen endiselt Eesti Kodukaunistamise Ühenduse (EKKÜ) Valgamaa piirkonna juht. Hiljuti oli EKKÜ volinike kogu elektrooniline koosolek, kus oli arutusel aasta tegevuskava. Võimalik, et see muutub vastavalt pandeemiakriisi arengule. Sellegipoolest on kõik piirkonnad valmis jätkama.

Millisena näeksid Valga valda näiteks ... viie aasta pärast?

Loodetavasti on kontrast linna ja maapiirkondade avaliku ruumi heakorrastatuse vahel märgatavalt vähenenud.

Kui sul oleks piiramatu eelarve ja vabad käed, siis mida teeksid Valga linnaruumis teisiti? Või vallas tervikuna?

Esmalt jätkaksin kõrghaljastuse korrastamist Valga valla avalikus ruumis, parkides, kalmistutel – et oleks ohutu ja esteetiline. See üksi on päris mahukas töö. Valga linnas teeksin lõpuni tööd Säde pargi rekonstrueerimise projekti täies mahus; lahendaksin Sepa ja Haru tn vahelise ala, kus paikneb Valga-Valka linna skulptuur ning teiste linna sissesõitude kujunduse; jätkaksin Pedeli puhkeala trüüpide - kraavide korrastamist, et tagada liigvee äravool; telliksin juba paar aastat ootel oleva mänguväljakute korrastamise ja uuendaksin linnamööblit (pingid, vaasid ...). Huvitavad loomingulised väljakutsed võiksid olla Lüllemäel kultuurimaja naabrusesse pargiala kujundamine ning väikese Lota puhkeala taastamine/korrastamine Keeni raudteejaama vahetus läheduses.

Et seda kõike ellu viia, oleks vaja veel üht haljastusspetsialisti ja vähemalt kahte aedniku või arboristi haridusega töötajat, kes ka kogu rajatud haljastuse eest hoolt kannaksid.

Mida hakkad tegema kogu selle vaba ajaga? Sul on ju ka hobisid, räägi neist?

Olen kuulnud, et pensionipõlve pidavatel inimestel ei ole üldse vaba aega (muigab). Lähemas tulevikus on plaanis korrastada aastate jooksul kogunenud materjalid - päris korralik erialane raamatukogu. Nagu öeldud, jätkan kodukaunistamise alase tööga Valgamaal.

Kui Covid taandub, loodan oma hobidega, näiteks Tiina Loomemaja savitoas, heas seltskonnas edasi toimetada. Ma ei karda, et mul igav hakkab, pigem terendab ajapuudus.

Annad oma tehtu üle headesse kätesse ...

Ma olen rõõmus, et sain töölt lahkudes oma töö uuele töötajale üle anda. Selle aja jooksul jõudsin koos Pille Zimmeriga ka mõned kiired, edasilükkamatud tööd tehtud. Meil oli Pillega väga meeldiv ja asjalik koostöö. Soovin talle edu töös Valga vallas.

Valga vald allkirjastas Tartu 2024 koostöölepingu

Valga vald allkirjastas – nagu ka 19 Lõuna-Eesti omavalitsust – jaanuarikuu viimasel nädalal koostöölepingu Euroopa kultuuripealinna ettevalmistamiseks ja elluviimiseks. Lõuna-Eestis oligi esimeseks Valga vald, kus allkirjastati Tartu 24 koostööleping

Nelja päeva jooksul sõitis Tartu 2024 esindus läbi 1000 kilomeetrit ja külastas 19 Lõuna-Eesti omavalitsust. Tartu 2024 juht Priit Mikk, nõukogu esimees ja Tartu linnaeape Urmas Klaas ning iga omavalitsuse juht allkirjastasid koostöölepingu, mille alusel valmistatakse ette ja viiakse ellu Euroopa suursündmus. Leping sõnastab kultuuripealinna regionaalse programmi loomise, turundamise ja rahastamise põhimõtted.

Ringsõidu käigus toimus erinevaid kontserte, etendusi ja kohalikku omapära esitletavaid tegevusi. Valgas kiiguti üle piiri Valgast Valka, Tõrvas talisuplesid kaunid Lõuna-Eesti näkid. Otepääl kirjutati koostööleping alla kõrgustes ehk ajaloolises Pühajärve Spa ja Puhkeskuse Tornis.

Priit Mikk rõhutas regionaalset koostööd: “Meie jaoks on väga oluline, et Tartu linnaga koos kandideerisid Euroopa kultuuripealinna tiitlile ja võitsid tiitli ka Lõuna-Eesti omavalitsused, sest niiviisi loob meelde jääva Euroopa kultuuripealinna programmi üheskoos lausa veerand Eestist.” Mikk lisab: “Tunnustan iga koostööpartnerit eraldi ja kõiki ühiselt koos, kes on panustanud koostöölepingu ettevalmistamisse.”

“Teame, et Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 läbiviimine tähendab koostööd ja meie oleme selleks valmis. Juba oma asukoha tõttu oleme eluliselt huvitatud, et suursündmuse raames toimuks suuremaid üritusi ka Valga vallas ning et Valga oleks – ühes kogu Lõuna-Eestiga

Valga vald allkirjastas Tartu 2024 koostöölepingu hiljaaegu valminud Valga-Valka linnasüdames.

– mainekam ja tuntum paik,“ ütles Valga vallavanem Ester Karuse. Tema sõnul on Valgas sel aastal kavas kultuuripealinna programmi käigus läbi viia 11 projekti. “Neist paljud on seotud piiriga. Just piir teebki Valga isegi maailma mastaabis väga unikaalseks kohaks,” lisas Ester Karuse.

“Valga on sõna otseses mõttes lõunavärav,

me väga loodame, et kui tulevad külalised välismaalt, siis nad tulevad just läbi Valga,” sõnas vallavanem.

19 koostööpartnerit on Urmas Klaasi sõnul rikkus ning olla üheskoos Lõuna-Eestiga Euroopa kultuuripealinn, näitab piirkonna tugevust ja koostöövalmidust.

Valgalased olid eriolukorra ajal agarad heategijad

Möödunud, 2020. aasta oli erandlik ja meelde jääv. Paljudele tähendas see aasta muret töö, tervise või toimetuleku pärast. Aga samavõrra oli neid, kellel enda asjad sujusid ning jätkus aega ja jõudu ka vabatahtlikuks tööks või heategevuseks. Paraku soovib enamus eraannetajaid ja vabatahtlikke jääda anonüümseks, kuid saame rääkida sellisest heategevusest, mille kohta info on jõudnud vallamajja.

Kindlasti olid möödaläinud kuud pingelised Valga Toidupangale. Lisaks tavapärasele kaks korda aastas toimuvale Euroopa Liidu toiduabi ja kord kuus korraldatavale päästetud toidu jagamisele pidi toidupank olema valmis kriisiabi osutamiseks. Oli tegu ametliku asjaajamisega hättajäänutega, tõrkega piiriületusel või muu taolisega, Toidupank suutis keerulisse olukorda sattunutele pakuda vähemalt minimaalset abi ehk nn kriisipaketti. Annetuse Toidupangale, mille toel osutati toiduabi Põlva, Valga, Võru maakonna elanikele, tegi AS Valga Puu. Enne 2020. aasta jõulupühi toimetaskid valla sotsiaaltöö teenistuse ametnikud peredeni toidupakid, mille oli kokku pannud Valga Toidupank firma Utilitas ja eraisikute annetuste abil.

Möödunud aasta kevadel tegid valla

lastekaitsetöötajad koostööd kodanikualgatuse grupiga „Iga le koolilapsele arvuti“, tänu millele said mitmed koolilapsed endale arvuti ja ajutise internetiühenduse.

Eriolukorra ajal koduseinte vahele jäänud üksikuid aitasid toiduainete poest kättesaamisel valla koduhooldustöötajad. Meie nimekirjadesse lisandus sel perioodil ligikaudu 40 uut klienti. Sama suurest või suuremastki toidu kojukande vajadusest on meile teada andnud EELK Peetri-Luke kogudus ning mittetulundusühing Päikeseringi Selts.

Kaks korda aastas maksab nappide sisetulekutega peredele toidupaki kinni ühing Üheskoos Lapse Heaks. 80-90 toidupakki, mis ühingu, vallavalitsuse ja Coopi koostöös peredeni jõuab, on vajalik ja oodatud lisa igapäevasele toidulauale. Palju aastaid on Valga peresid mees pidanud ka Punase Risti Valga ühing. Lisaks toidule muretsesid nad sel aastal hügieenitooteid (šampoonid, seebid, geelid, pesuained jms), koostöös firmaga Always annetati tütarlastele hügieenisidemeid. Püüame olla sõbralikes suhetes erinevate MTÜdega ja paratamatult kujuneb mõnega neist koostöö keskmisest tihedamaks. Lastekaitsetöötajate heaks partneriks on saanud Eesti Kristliku Nelipühi

Kiriku Valga Kogudus.

Kui aasta esimese poole heategevus kesken-
dus toidule, siis teine pool oli loomulikult jõulupakkide aeg. Valla sotsiaaltöötajatel on pikaajalised partnerid, kes aitavad jõulumeeleolu luua. Selleks on Maxima oma Inglipuu kampaniaga, Valga Noortekeskus on teinud/teeb kinkepakke eakatele vallaelanikele. Sel aastal üllatas lastekaitsetöötajaid Valgamaa Lasterikaste Perede Ühing, tehes kinke ka peredele, kus on võrreldes ühingu liikmesperedega vähem lapsi. Paraku ka vähem raha.

Oleme kõigile nimetatud ühingutele ja organisatsioonidele tänulikud nende panuse eest heategevusse. Vabandame nende ees, kelle toimetamised on meile jäänud märkamata. Usume, et alanud aasta on teile edukas ja teil jätkub jaksu nõrgemate kogukonnaliikmete abistamiseks.

Jüri Kõre,
sotsiaaltöö teenistuse juhataja

Jaana Kala,
lastekaitse juhtivspetsialist

ÕNNITLEME VEEBRUARIKUU EAKAID SÜNNIPÄEVALAPSI!

101. sünnipäeva tähistab
Helmi Vähi

99. sünnipäeva tähistab
Linda-Helene Koort

98. sünnipäeva tähistab
Leida Priuhka

96. sünnipäeva tähistab
Linda Kase

90. sünnipäeva tähistavad
Lehte Püss
Anna Ivanova
Maimo Uibopuu
Virve-Elfriede Sildaru
Irlanda Mehik

85. sünnipäeva tähistavad
Aarand Puhm
Vilgelmina Rudus
Salme Kruusmaa
Saima Möldre
Milvi Veeväli
Elina Rebane
Ljubov Nagornjak
Arnold Loorits

80. sünnipäeva tähistavad
Elviira Kuus
Virgo Mihkelsoo
Vladimir Popovich
Galina Luts
Malle Suviste
Jaan Pärsim
Tatiana Nikitenko
Ljudmila Mogiljova
Alevtina Shvangiradze

Südamlikud õnnesoovid!

Märtsikuu juubilarid, kes ei soovi mingil põhjusel äramärkimist ajalehes, palume sellest teada anda hiljemalt 1. märtsiks tel: 5340 7629 või e-kiri: kuido.merits@valga.ee

Eesti Vabariigi 103. aastapäeva tähistamine

Sel aastal toimub pidulik vabariigi aastapäeva tähistamine 22. veebruaril algusega kell 19 Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses. Kavas on kontsert „Laulud-sini-must-valgel“, kus esinevad maestro Olav Ehala, Nele-Liis Vaiksoo ja Lauri Liiv.

Tänuüritusel antakse üle „Valga valla aastaringi“ auhinnad. Kohale on kutsutud piiratud arv inimesi, nende hulgas kümme auhinnasaajate nominenti ja nende esitajad.

Eesti Vabariigi 103. sünnipäevale pühendatud kontsert-aktusest tehakse veebiülekanne.

Tähistati 102 aasta möödumist Paju lahingust

31. jaanuaril tähistati 102 aasta möödumist Paju lahingust ning päev hiljem aset leidnud Valga vabastamisest.

Kaitseliidu Valgamaa maleva toimkonna poolt süüdati pühapäeva hommikul langenute auks küünlad ja asetati lilled Metsa tn Vabadussõja ausamba ja Valga Vabadussamba juurde. Seejärel asetasid Kaitseliidu Valgamaa maleva pealik ja Valga sõjamuuseumi juht kimbu Valga Jaani kiriku Põhja Poegade mälestustahvli jalamile, et avaldada austust 102 aastat tagasi langenutele.

Mälestuspäeva sündmused said jätku Paju mõisa juures Põhja Poegade mälestuskivi ja Paju monumendi juures, kuhu koguneti Vabadussõja üht olulisemat lahingut meenutama traditsioonilise mälestusteenistusega.

Kõne pidasid Kuperjanovi pataljoni ülem ja kaplan, kes luges palve. Valga sõjamuuseumi juht Meelis Kivi asetas pärja ka Läti Zemesardze poolt. Mälestustseremoonial osales ka Valga vallavanem Ester Karuse, kes vallavolikogu ja vallavalitsuse nimel asetas pärja Paju mälestusmärgi jalamile.

Paju mõisa all aset leidnud lahing oli Vabadussõja oluline pöördepunkt, millega otsustati Valga linna ja selle olulise raudteesõlme võitmine Eesti vägede kätte. Lisaks Eesti rahvaväe Tartu–Valga grupile andsid lahingus olulise panuse ka võitlejad Soome Põhja Poegade rügemendist, kes kandsid lahingus suuri kaotusi.

Eesti kaotas Vabadussõjas 6275 inimelu, neist 3588 otseses lahingutegevuses. „Õigustatult on nimetatud ajaloolist Paju lahingut Valga võtmeks ning lahing ise oli Vabadussõja kõige ohvriterikkam lahing. Punaarmeele oli tähtsa raudteesõlme Valga loovutamine peale Tartu kaotamist üks tõsisemaid lööke Baltimaades,“ märkis Valga sõjamuuseumi juht major Meelis Kivi. „Võit Paju väljadel andis võimaluse meie Rahvaväel koos Põhja Poegadega vastupanuta marssida 1. veebruari hommikul linna.“

Paju lahing oli Vabadussõja üks tähtsamaid lahinguid nii Valgale kui Eestile tervikuna. Vabadussõja ühes ohvriterohkemas lahingus langes nii Eesti kui ka Soome sõjamehi ning paljud said haavata.

Fotol: Paju lahingu 102. aastapäeva tseremoonia.

Õiged elukohaandmed on olulised

Seisuga 01.01.2021 elas Valga vallas 15445 elanikku, neist 7387 meest ja 8058 naist. Võrreldes eelmise aasta sama ajaga, on see 105 elaniku võrra vähem. Kuigi rahvastiku üldarv vähenes, on paljud rahvastikunäitajad siiski positiivsed. Näitena saab välja tuua, et võrreldes eelmise aastaga oli sünde enam 26 võrra, surmasid vähem 10 võrra, abielusid registreeriti 12 võrra rohkem, lahutusi oli üks vähem.

2020. aastal:

- Sündis 138 last, neist 74 poissi, 64 tüdrukut;
- Suri 231 Valga valla elanikku, neist 108 meest, 123 naist;
- Valga vallas registreeris elukoha 601 inimest, vallast lahkus 604;
- Valga vallas registreeriti 79 abielu, lisaks sõlmiti 1 abielu vaimuliku poolt;
- Lahutati 23 abielu.

Elukoha registreerimine koduvallas

Valga vald korraldas kampaania, mille käigus kutsus üles korrastama oma elukoha andmed selliselt, et need vastaksid tegelikkusele. Kampaania oli mõeldud just neile elanikele, kes elavad küll Valga vallas, kuid kelle elukoht on mingil põhjusel registreeritud mõnes teises kohalikus omavalitsuses. Elanikuks registreerimise kampaania toimus 2020. aastal 25. novembrist 31. detsembrini, osalenute vahel loositi välja auhinnad – 3x300 eurot ning võitjatega on ühendust võetud. Võitjad selgusid avaliku loosimise teel.

Suur tänu kampaanias osalenutele ning ka

neile, kes juba omavad elukohajärgset sissekirjutust. Head Valga valla elanikud! Kutsume teid jätkuvalt üles korrastama oma elukoha andmeid, sest meile on tähtis iga inimene ja nii saame teile paremini abiks olla.

Registreerida rahvastikuregistris oma tegeliku elukoha järgi – milleks on see vajalik?

- Valla jaoks on iga inimene oluline, sest tulubaas, mida saab kasutada valla arendamiseks ja teenuste osutamiseks, sõltub just registreeritud elanike arvust. Valla suurim tuluallikas on üksikisiku tulumaks, millest pakutakse teenuseid kõigile vallaelanikele. Samuti kasutatakse üksikisiku tulumaksu näiteks tänavate korrashoiuks, lasteadeade ja koolide ülalpidamiseks. Nii saab iga elanik panustada valla arengusse.
- Ka iga elaniku enda huvides on, et tema elukohaandmed registris oleksid korrektsed ning vastaksid tegelikule elukohale. Erinevate teenuste ja toetuste taotlemine, aga ka näiteks valimistel osalemine toimub registreeritud elukoha põhisel. Nii saad kaasa rääkida valla juhtimise osas.
- Elukoha registreerimine on oluline ka seetõttu, et omavalitsus saaks planeerida ja osutada avalikke teenuseid, et tal oleks ülevaade oma elanike arvust ja saaks välja selgitada nende vajadused. Täpne ülevaade elanikest aitab paremini valla elukorraldust planeerida.

Aia tänaval kehtib parkimise keeld kellaajaliselt ja enamasti peetakse sellest ka kinni. Kitsastel tänavatel ei saa hooldusmasin parkijate tõttu liikuda.

Tänavail parkimine takistab talihooldustöid

Seoses ohtralt lisanduva lumega on kerkinud üles igatlevine probleem tänavail parkivate ja sellega hooldustöid takistavate autodega. Talihooldustöid teostava ettevõtte Roadwest OÜ poolt on tulnud märkusi, et teid-tänavaid ei ole võimalik korralikult puhastada just seal parkivate autode tõttu.

Sellest tulenevalt palub vallahoolduse teenistus inimestel, kel vähegi võimalik, mitte parkida sõiduteele ja sõidutee äärde, vaid viia auto hoovi või üldkasutatavasse parklasse.

Kuigi talve hakul kehtesti mitmetel tänavatel igatlevised täiendavad piirangud, palume siiski hoida vabad ka teised teed-tänavad, et lumekoristus ja teehooldusmasinad saaksid tõrgeteta oma igapäevast tööd teha.

Tuletame meelde, et ajutine peatumise-parkimise keeld (piirangulade tähistamiseks on paigaldatud ajutised liikluskärgid „Peatumise keeld“) kehtib järgmistel tänavatel:

- Mesipuu tänav;
- Kõie tänav;
- Aia tänav: SEB pangast Mesipuu ja Aia tänav ristini ajavahemikus 17.00-7.00;
- Allika tänav: Pargi ja Allika tänav ristist Kungla ja Allika tänav ristmikuni kehtib keeld ühel tänavapoolel, teisel pool saab parkida;
- Uus tänav: Muru ja Uue tänav ristist Uue ja Põllu tänav ristmikuni;
- E. Enno tänav: E.Enno ja Tähe tänav ristist E.Enno tänav lõpus oleva kergliiklusteeni.

Peatselt hakatakse tänavail ära vedama teeäärtesse tõugatud lumevalle ja ka see peaks veidi leevendama praegust olukorda.

Vallahoolduse meeskond juhib tähelepanu sellele, et teede vabana hoidmine on ka elanike enda huvides, nii ei takistata teisi liiklejaid ja ühtlasi saame kaasa aidata, et tänavad oleksid puhtamad ja liiklemine ohutum.

Õige ahjukütmise ABC

Kohtküte on Eestis olnud enim kasutatav kütteallikas möödunud sajandil ning hinnanguliselt on Eesti majapidamistes 400 000 ahju. Kohtküte on selline kütmissviis, kus kütteseade asub köetavas ruumis. Enamlevinud kütteseadmed on kaminad ja ahjud.

Kütteperiood on täies hoos ning siinkohal soovime üle korrata ahjukütmise põhitõed, et tagada ohutus meile endile ning säästa samal ajal ka keskkonda. Kütteperioodil on ahiküte oluline õhusaaste allikas, mis muudab õhukvaliteedi linnades tunduvalt halvemaks - põlemisel eralduvad ohtlikud ained, mis saastavad õhku ja kahjustavad meie tervist. Seetõttu on eriti oluline, et kasutatakse kütteks mõeldud materjali ning köetakse viisil, mis säästab keskkonda.

Prügi koht ei ole ahjus, seega ära küta ahjus jäätmeid (ehitusjäätmeid, kilekotte, pakendeid, vana mööblit jne), sest need eritavad põlemisel erinevaid mürgiseid gaase, mis on kahjulikud keskkonnale ja inimeste hingamisteedele. Põletades jäätmeid, võite ohtu seada nii iseenda kui ka oma lähedaste tervise ja heaolu. Sõltuvalt

jäätmematerjalist, võib vähki tekitavaid ühendeid tekkida sadu ja isegi tuhandeid kordi rohkem kui puhast puitu põletades. Prügi põletamine taandub müütidele – kui vanasti põletati prügi ahjus, siis järelikult võib seda teha ka nüüd. Tasub aga meeles pidada, et aastakümneid tagasi olid jäätmed oluliselt teistsugused. Plastpakendeid oli vähem kui praegu ning tarbimine samuti väiksem. Veel mõnikümend aastat tagasi pakiti näiteks vorst paberisse, praegu aga kasutatakse valdavalt plastpakendeid. Samuti paraneb aasta-aastalt ekspertide teadlikkus, mida tegelikult jäätmete põletamine kaasa toob. Kõige lihtsam viis jäätmetest vabaneda on prügi sortida ning majapidamise kütmiseks kasutada puid. Nii säästame keskkonda ja ka oma tervist.

Parimad küttepuud, mida kasutada kütteks, on lepp, haab ning kask, kuna neil on hea ja kõrgem kütteväärtus. Kuusel on kütteväärtus madalam, kuid samas ei jäta ta palju sütti. Põleb hästi ja annab kiiresti sooja, sobib tulehakatuseks või pliidi alla. Männi puhul on kütteväärtus hea, kuid sisaldab palju vaiku.

Tihedal männiga kütmisel tuleb korstnat, ahju ja suitsulööre sageli puhastada, sest tekib palju tahma. Kütteväärtus sõltub muidugi ka puidu niiskusest.

Küttepuud, mille niiskustegur on alla 20%, põlevad kõige efektiivsemalt — neist eraldub kõige suurem soojushulk ehk kütteväärtus on sel juhul parim. See tähendab kokkuhoidu. Liigniisked küttepuud ei sütti ega põle piisavalt hästi, sest niiskuse aurustumisel kulub suur osa eralduvast soojusest. Aurustunud vesi koos suitsuga moodustab korstnasse ja küttekehadele pigi, mis võib süttida ja tekitada varalist kahju. Niisked puud ei sütti ahjus korralikult ning süttimisfaas venib märksa pikemaks – see omakorda suurendab märgatavalt vingugaasi ja peenosakeste arvukust õhus.

Ahju kütmise ajal peab olema siiber täielikult avatud. Tule süütamisel pea meeles, et tule peaks süütama alati pealtpoolt. Tule liikumisel ülevalt alla saab põlemisprotsess alata stabiilselt. Nii on tekkivate saasteainete heitkogused oluliselt madalamad ja kütmisest saadav kasutegur suurem.

Samuti tuleks tagada tule süütamisel piisav õhuvool. Tuld süüdates hoia ahjuuks avatud ning ava kõik õhu juurdevoolu klapid. Hapnik mõjutab otseselt kütuse põlemisprotsessi ning selle kaudu ka tekkivaid saasteaineid ja nende heitkoguste suurust. Sellest, kuidas õhk tulele juurde pääseb, võivad tulemused optimaalse vs mitteoptimaalse töörežiimi vahel erineda kordades.

Hoolda kütteseadmeid regulaarselt. Vähe-malt kord aastas lase korstnapühkijal puhastada korsten ja küttekolded. Ahju ja selle lõõristiku korrashoid tagab piisava tõmbe, mis mõjutab otseselt põlemisprotsessi. Kui kütmise ajal tuleb korstnast valget suitsu, on kütmisega kõik korras. Korstna või kolde puhastamisel ära kasuta keemilisi vahendeid. Metallisoolasid sisaldavate keemiliste vahendite põlemisel tekivad dioksiidid, mis on vähki tekitavad ühendid.

**Allikas: Keskkonnaministeerium
www.envir.ee**

Anni teetsmann, keskkonnaspetsialist

AVANEB HAJAASUSTUSE PROGRAMMI TAOTLUSVOOR

Riigihalduse minister kinnitas hajaasustuse programmi taotlusvooru avamise päevaks 1. veebruari 2021. a ning taotluste esitamise tähtpäevaks 1. aprilli 2021. a.

Hajaasustuse programmi eesmärk on tagada

hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Programmist toetatakse majapidamistele hoonete väliste vee- ja kanalisatsioonisüsteemide

ning juurdepääsuteede rajamist. Juhul kui majapidamine ei ole elektrivõrguga liitunud, toetatakse ka autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

Projekti eelarves sisalduvad tegevused peavad tagama taotleja majapidamises nõuetekohase joogivee kättesaadavuse, elamus tekkiva reovee nõuetekohast kanaliseerimist tagava süsteemi, aastaringiselt ligipääsetava juurdepääsutee või leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi olemasolu.

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, kes vastavad järgmistele nõuetele:

- Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.
- Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
- Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
- Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.
- Programmist võib toetust anda tingimusel, et taotluse esitamise päevaks on kohalik omavalitsus kinnitanud eelmise sama majapidamisega seotud projekti toetuse kasutamise aruande.
- Projekti elluviimine peab olema lõppenud vähemalt taotlusvoorule järgneva aasta 31. oktoobriks.

Maksimaalne toetus programmist ühele majapidamisele on 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summat. Toetus ei või olla suurem kui 67% projekti

abikõlblikest kuludest. Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peab olema vähemalt 33% abikõlblikest kuludest. Iga valdkonna (joogivesi, kanalisatsioon, juurdepääsuteed ja elekter) jaoks võib programmist toetust saada üks kord kuue kalendriaasta jooksul.

Toetatakse tegevusi majapidamistes, mille omanikuks on taotleja, tema lähisugulane või hõimlane. Kui taotleja on majapidamise valdaja, siis on tal õigus saada toetust tingimusel, et valduse kasutamise aluseks on kirjalik leping, mis kehtib vähemalt kolm aastat taotluse esitamise päevast alates.

Abikõlblikud on ainult need kulud, mis on tehtud projekti perioodi jooksul välja arvatud uuringute ja projekteerimise kulud, omanikujärelevalve kulud, riigilõivud, notaritasud, teostusjoonised ja veeanalüüsid, mis on teatud juhtudel abikõlblikud enne toetuslepingu sõlmimist.

Taotlus koos nõutud lisadega tuleb esitada elektrooniliselt taotleja poolt digitaalselt allkirjastatult või paberil taotleja poolt käsitsi allkirjastatult.

Elektrooniliselt allkirjastatud taotlus tuleb saata hiljemalt 1. aprill 2021. a Valga Vallavalitsusse e-posti aadressile valga@valga.ee.

Paberil käsitsi allkirjastatud taotlus tuleb:

- tuua käsipostiga Valga Vallavalitsusse hiljemalt 1. aprilli 2021. a tööpäeva jooksul (8.00-16.30) või
- saata posti teel tähitud kirjana (postitempli kuupäev ei tohi olla hilisem kui 1. aprill 2021) Valga Vallavalitsusse aadressil Puistesee 8, Valga 68203.

Täiendav info: kogukonna- ja koostööprojektide spetsialist Marika Muru, telefon 5304 9805, e-post: marika.muru@valga.ee.

Militaarmuuseumis algasid varikatuse projekteerimis- ja ehitustööd

26. jaanuaril käis Valga militaarmuuseumi hoovi peal kibe töö ja tegevus terve päeva. Kohale oli tulnud kraana ja appi ka kaitseväge spetsiaalne sõiduk, et teisaldada hoovil seisnud sõjamasinad valmiva varikatuse aluspin-nale.

Edasi algavad muuseumi territooriumil asuva sõjatehnika varikatuse projekteerimis- ja ehitustööd. Sellekohase hankelepingu sõlmis Valga vallavalitsus ettevõttega RST Valga OÜ, mille esindajaks on Tõnu Saarmann.

Varikatuse projekteerimis- ja ehitustööd

tehakse riigi toel, COVID-19 eriolukorras kohaliku omavalitsuse üksustele investee-ringuteks eraldatud summadest, varikatuse projekti kogumaksumus on 49 848 eurot.

SA Isamaalise Kasvatuse püsiekspositsiooni juhataja Meelis Kivi sõnul on ta aastaid üritanud leida võimalusi suurema varikatuse ehituseks eksponeeritava sõjatehnika jaoks, nüüd saab see lõpuks teoks tänu valitsuse poolt kohalikele omavalitsustele eraldatud investeeringuobjektide toetusele.

Erilised inimesed väärivad tavalist elu

Ajakirjanikud on kasutusele võtnud ingliskeelse väljendi „Not in my backyard” (mitte minu tagahoovi). Sellega kirjeldatakse vastuseisu võõristust tekitavatele või häirivatele muudatustele naabruskonnas. Nii on mõjuka kogukonnaliikmed teinud kriitikat ka riigile kuuluva AS-i Hoolekandeteenused kavatsusele luua Valka oma teenusüksus - 4 korteriga elamu 24-le erihoolekande teenust vajavale inimesele. Täpsuse mõttes, kriitika raskus just selles stiilis (mitte minu tagahoovi) on suunatud plaanitava elamu asukohale, Jaama tn 5 aadressi kandvale krundile. Püüan järgnevalt selgitada kolme momenti. Esiteks ideoloogiat, millest teenuse osutaja lähtub, teiseks ruumiplaneerimise põhimõtted, mis on Valga üldplaneeringu aluseks ja kolmandaks valgalaste sotsiaalabi vajadus ja korraldus.

Juba rea aastate vältel viiakse Eesti erihooletandes ellu ümberkorraldust, mida nimetatakse deinstitutionaliseerimiseks - suurte haigla tüüpi asutuste sulgemine ja nende elanike paigutamine väiksematesse teenusüksustesse: ühes grupis 2-3 maja, igas 10 elanikku või siis tüüpprojekti järgi ehitatav kahekorrseline kortermaja 24 inimesele. Ehituse rahastaja, Euroopa Regionaalarengu Fondi nõue on, et majad asuksid sisseelatud või –töötatud naabruskondades. Näiteks peaks viieminutilise jalutuskäigu kaugusel olema võimalus suhtlemiseks (naabermaja, raamatukogu, kultuurikeskus vms), 10 minuti kaugusel igapäevased teenused (pood, toitlustusasutus vms) ja poole tunni kaugusel perioodiliselt vaja minevad teenused (perearsti-, transpordi-, olmeteenuste jms keskus). Asukoht Jaama tänavas on krundi suuruse, rohke kõrghaljastuse ja paiknemise ning naabruskonna mõttes hea valik. Küsitud on, et kas majaelanikud ei hakka häirima naaberkinnistul asuva Pere kodu Kurepesa elu ja elanikke. Täna seaks päevaks on projektiga ehitatud 11 kortermaja ja nende majade elanike suhted oma naabritega on täpselt samasugused, nagu iga tavalise kortermaja elanikel.

Valga üldplaneeringus on selgemalt kui teiste maakonnalinnade ruumilise arengu dokumentides võetud suund elu ja tegevuse võimalikult ulatuslikule kesklinna koondumisele. Pole õige väita, et kesklinnas pole midagi uut loodud. Kuid võiks palju rohkem. Tundmata üksikasjadeni Valga ehitusajalugu, tundub allakirjutajale viimane kesklinna ehitatud kortermaja pärinevat 1980. aastatest - varsti pea poole sajandi tagusest ajast. Pingutused, mida sotsiaaltöö teenistus on omalt poolt teinud Valga elukeskkonna arendamiseks, tunduvad liiva jooksvat. E.Enno 28 krundile väikese kolmekorruselise seenioride maja ehituseks KredExilt taotletud ja saadud toetus 1,2 miljonit eurot tundub peost pudenevat ning sama suur summa oleks vaja leida valla eelarvest. Kahjuks ei kannata tänane eelarve seis sellist rahaeraldust välja. Jaama tänava maja ehituse ja sisustuse, kinnistu heakorrastuse jmt kulud katab täies mahus Euroopa maksumaksja. Kas oleks tark sellest pakkumisest loobuda? Kõnesolev ehitus tähendab mitte lihtsalt uut maja, vaid ligi nullenergia hoonet. Mis tähendab, et see ehitatakse parima võimaliku ehituspraktika kohaselt energiatõhusaid- ja taastuvenergiatehnoloogia lahendusi kasutades. Selliseid maju pole Valgas samuti palju ning mingis mõttes on tegu näidisobjektiga.

Valga linna planeeritava sarnase projektiga maja Pärnus Uus-Saugal.

Kolmandaks kõige tähtsam osa: inimesed selle uue maja sees. On tõsi, et AS Hoolekandeteenused vastutab erihooletandeteenuste osutamise eest üle Eesti. 24 elanikku (igal oma tuba - sellist teenuse kvaliteeti ei suuda pakuda ükski Valgamaa hooldekodu) valitakse nii siitmailt kui kaugemalt. Valla eestkostel olevast 49 inimesest on täna vaid kolmandik ligidalasuvates hooldusasutustes, kaks kolmandikku kaugemal. Ega olegi võimalik teisiti suures mahus kodulähedast teenust pakuda, kui kasvatades kohapealset teenuskohtade arvu! Tõsi on ka see, et need 24 on mitte tavalised, vaid erilised inimesed. Psüühikahäirega. Umbes pooled neist, kellel Eestis on hinnatud erihooletande teenuse vajadus, elavad kodus koos laste, vanemate, muude sugulastega. Aga ka üksinda. Mõnel läheb elus hästi. Mõnedel mitte nii hästi. Miks? Üks tavaline põhjus on, et ei jälgita raviarsti ettekirjutusi. 24 kliendi elukorralduse eest vastutavad seni ehitatud majades keskmiselt 10 töötajat (juhtumikorraldajat) nii ööl kui päeval. Meedik ei ole küll igapäevaselt majas, kuid kuna asutusel on leping õendusteenuse osutajaga, ei ole vajaduse korral abi kaugel. Mure, et niigi pungil täis Valga perearsti nimistud hakkavad paarikümne uue elaniku toel rebenema, ei ole ilmselt põhjendatud. Tõsi, erivajadusega inimesed, isegi kui nad pole ohtlikud, võivad vahel häirivalt käituda. Oleme juba pea kümme aastat korraldanud hariduselu kaasava hariduse põhimõtete kohaselt - avanud koolimajade uksed erivajadustega lastele ja noortele. Selleks on kulunud raha, füüsilist ja mõtteenergiat ning palju on veel teha. Kooli lõpetamise järel jätkab osa neist oma elu vanemate perekonnas. Osa loob oma pere ja püüab hakkama saada pere, sotsiaalteenuste ja kogukonna abiga. Kolmandad vajavad toimetulekuks sellist teenust/eluaset, nagu on Valgas aadressile Jaama tn 5 kavandatav maja. Ja toetavat kogukonda.

Valgal on võimalik saada erilisi inimesi toetavaks kogukonnaks. Selleks pole palju vaja: vaid mõelda, millist suhtumist ootaks kaaskodanike poolt mina ise, kui mul oleks erivajadus ning käituda siis ise selle ootuse kohaselt.

AS Hoolekandeteenused tutvustas jaanuari viimasel nädalal volikogu sotsiaalkomisjonile oma plaane. Kuigi komisjoniliikmed tõdesid, et teenus iseenesest on valgalastele vajalik, pidasid nad otstarbekaks projektiga seotud võimalikke riske laiemalt tutvustada. Käesolev on projekti sissejuhatav kirjeldus. Sarnane tutvustus on ka valla kodulehel. Loo-

dame, et järgnevalt saame AS Hoolekandeteenustelt info, kuidas on sellistes teenusüksustes korraldatud igapäevane elu, millised on inimeste lemmikkohad väljaspool oma maja ning kuidas on aegade jooksul muutunud kogukonna suhtumine erilistesse inimestesse. Hoiame kontakti!

Jüri Kõre,
Valga vallavalitsuse sotsiaaltöö
teenistuse juhataja

Vallateede talihoolduse piirkondlikud kontaktid

Valga linnas teostab talihooldust:

OÜ ROADWEST

Tel: 5357 2339

Vallateede talihooldus :

1. ÕRU

FIE Rein Rosenberg

tel: 508 3056

E-post: vastse.mustakese@gmail.com

2. SOORU-JAANIKES-PAJU

OÜ EDMEST EDM

tel: 5668 7344, 5626 5043

3. TSIRGULIINA, LAATRE, IIGASTE-MUHKVA, VILASKI

Männimetsa Talu OÜ

tel: 5562 6130

4. TAGULA- KORIJÄRVE

Eestimaa Lihaveis OÜ

tel: 522 5863

5. LÜLLEMÄE, LÜLLEMÄE

KERGLIIKLUSTEE, KARULA

AS Valmap Grupp

tel: 511 9083

6. KOOBASSAARE- REBASEMÕISA

Alakonna Talu

tel: 528 3135

7. KAAGJÄRVE- RAAVITSA

RATSIMÄE OÜ

tel: 522 544

8. RIISALI

OÜ ROADWEST

tel: 5357 2339

9. TAHEVA

Tulundusühistu Hargla Seemneühistu

tel: 509 8847

E-post: harglaseemneuhistu@mail.ee

Õru piirkond

Küsimuste ja probleemide korral pöörduda:

Õru piirkonnas hooldusspetsialist

Andres Saarep: Telefon: 513 7845

Tõlliste piirkonnas

hooldusspetsialist Siim Kattai:

Telefon: 5306 8933

Karula ja Taheva piirkonnas

hooldusspetsialist Margus Viks:

Telefon: 5388 3601

Lasteaiad said uued tahvelarvutid

Hindamisvahendi kasutamiseks vajaminevate tahvelarvutite soetamine rahastati riigi poolt

Haridus- ja Teadusministeeriumi algatusel on Haridus- ja Noorteamet koostöös Tallinna ja Tartu Ülikooli ekspertidega välja töötanud uue hindamisvahendi viieaastaste laste arengu jälgimiseks. Kuna lasteaiaõpetajatele ja tugispetsialistidele kasutamiseks mõeldud hindamisvahend on elektrooniline ja tahvelarvutil kasutatav, kaasnesid sellega ka vastavad seadmed.

Hindamisvahendi kasutamiseks vajaminevate tahvelarvutite soetamine rahastati riigi poolt, seadmete valikul anti vabad käed ning need valiti välja valla IT peaspetsialisti nõustamisega. Valla lasteaiaid said ühtekokku 40 tahvelarvutit. Valga vallas haridusvaldkonna eest vastutav asevallavanem Mati Kikkase selgitas, et Haridus- ja Teadusministeeriumi lähtus lasteaia pidajatele toetuse eraldamisel Eesti hariduse infosüsteemi andmetest 2019. aasta novembri seisuga. Igasse lasteaiarühma, kus õpivad 5-aastased lapsed, oli võimalik soetada vähemalt kaks tahvelarvutit.

Elektrooniline hindamisvahend on õpetajatele vabalt kättesaadav Eksamite Infosüsteemis (EIS), lihtsa ülesehitusega ja kasutajasõbralik.

Selle kasutamine võimaldab lasteaiaõpetajatel saada tagasisidet iga lapse arengu kohta, et toetada tema alushariduse omandamist koostöös lapsevanemate ja tugispetsialistidega. Valga lasteaia Kaseke direktor Maila Rajametsa sõnul on see igati tervitatav algatus. „Lasteaednikena on meil väga hea meel, et Haridus- ja Teadusministeeriumi algatusel ja koostöös Haridus- ja Noorteametiga on eksperdid välja töötanud sellise võimaluse laste arengu hindamiseks. Positiivne on ka see, et hindamisvahend on just viieaastastele lastele, see annab võimaluse veel enne kooli minekut pöörata tähelepanu konkreetse lapse arendamist vajavatele külgedele.“ Rajametsa sõnul on õpetajad tänulikud tahvelarvutite eest ning ootavad juba vastavaid koolitusi.

Uudne hindamismeetod põhineb koolieelse lasteasutuse riiklikul õppekaval ning selle abil saab jälgida lapse tunnetus- ja õpioskusi, keelt ja kõnet, sotsiaalseid, enesekohaseid ning muid koolivalmidust näitavaid oskusi. Haridus- ja Noorteamet võimaldab alates 2021. aastast lasteaiaõpetajatele koolituse elektroonilise hindamisvahendi kasutamiseks.

Saagem tuttavaks uue kolleegiga

Valga Vallavalitsuse vallavara ja vallahoolduse teenistuste koosseisu lisandus veebruari alguspäeval uus ametnik. Alates teisipäevast, 2. veebruarist töötab liiklus- ja teedespetsialistina Toomas Klein.

Toomas Klein on varasemalt töötanud kohalikus omavalitsuses sarnase valdkonna teenistuse juhina 18 aastat. „Taristu ning munitsipaalvarade haldamine ja sellega seonduva koordineerimine on tuttav teema eelmisest töökohast“. Lisaks märgib ta, et omades pikaajalist valdkondlikku töökogemust, on kohalik omavalitsus just see on koht, kus end ka edaspidi töötamas näeb. „Mul on olemas oskus iseseisvalt töötada, olen hea pingetaluvusega, analüüsi- ja sünteesivõimeline. Olen kindel, et suudan pakutaval ametikohal luua meie vallale olulist lisaväärtust, mis mõjutab nii meeskonnatööd kui ka vallaelanike veel positiivsemat suhtumist vallavalitsuse töösse.“ Soovime uuele kolleegile jõudu ja edu ametis ning toetavat meeskonda!

Tsirguliina kool osaleb pilootprojektis

Tsirguliina Kool on valitud kümne Eesti kooli hulka, kellel avaneb võimalus osaleda Briti Nõukogu ja Haridus- ja Teadusministeeriumi 2021. aasta pilootprojektis, mille eesmärk on välja selgitada, kuidas toetada paremini koolisest koostööd ning aidata kaasa uute ideede ja praktikate rakendamisele koolielus.

Projektist

Briti Nõukogu, Euroopa Komisjoni ning Haridus- ja Teadusministeeriumi koostöös teostatakse Eestis pilootprojekt õpetajate ja koolijuhtide täiendusõppe süsteemi arendamiseks. Detsembris rõõmustas meid, eeskätt aga Tsirguliina Kooli otsus, et ka Valga valla kool valiti hästi läbi mõeldud ja motiveeritud soovialduse järel pilootprojektis osalevate koolide hulka. Kooli direktori Aive Aru-Raidsalu avalduses väljendati tugevat tahet uuenduslike ja teaduspõhiste analüüsivahendite loomisest osa võtta.

Pilootprojekti oodati kandideerima koole üle Eesti. Ühe kooli meeskonda kuulub koolijuht, õppejuht ja kolm õpetajat. Lisaks Tsirguliina Koolile osaleb pilootprojektis Raatuse Kool, Ilmatsalu Kool, Võnnu Keskkool, Järvküla Kool, Jüri Gümnaasium, Tallinna Õismäe Vene Lütseum, Sakala Eragümnaasium, Rocca Al Mare Kool, Tallinna Reaalkool.

Piloteerimise periood on jaanuar-juuni 2021, projekti finantseerib Euroopa Liit Structural Reform Support Programme kaudu.

Pilootprojekti eesmärgid

Peamiseks eesmärgiks on pilootprojektis osalevate koolimeeskondade toel luua analüüsivahend õpetajate ja koolijuhtide täiendusõppe süsteemi arendamiseks. Oodatud tulemuseks on, et tulemit saab mõne aasta pärast kasutada Eesti haridussüsteem tervikuna õpetajate ja koolijuhtide enesetäiendamise kavandamiseks.

Teiseks väljundiks on poliitikasoovituste koostamine õpetajate ja koolijuhtide professionaalse arengu toetamiseks. Poliitikasoovitusi kogutakse ka täiendusõppe süsteemi juhtimise kohta, näiteks: koolituste rahastamine ja prioriteetsete teemade valik, õpetajate ja

koolijuhtide motiveerimine koolitusprogrammidest osalema. Poliitikasoovituste koostamiseks kaasatakse projekti pilootkoolide omavalitsuste esindajad, Valga vallast asevallavanem Mati Kikkas ning kultuuri- ja haridusteenistuse juhataja Pille Raudam.

Kolmas eesmärk on koostatud õpetaja ja koolijuhi professionaalse arengu analüüsivahendite katsetamine ja järjepideva tagasiside põhjal täiendamine. Õpetaja analüüsivahend keskendub olulisematele õpetamispraktikatele, koolijuhi analüüsivahend õpetamise ja õppimise eestvedamisele. Projekti raames kogutud tööriistad analüüsitakse hiljem ning analüüsitakse nende rakendamise võimalusi tulevikus.

Kokkuvõtlikult: w projekti käigus arendatakse välja tööriistad, mille abil õpetajad ja koolijuhid saavad paremini analüüsida oma professionaalse arengu vajadusi. Luuakse töövahendid koolitusprogrammide mõju mõõtmiseks. Aidatakse õpetajatel ja koolijuhtidel analüüsida, kas nad rakendavad uusi teadmisi ja oskusi oma igapäevatoos ning uuritakse, mis motiveerib õpetajaid ja koolijuhte end pikema aja jooksul täiendama.

Osalevate koolide toetamine

Iga pilootprojektis osalev kool saab piloteerimise perioodiks eksperdid, ehk Eesti koolide kogenud juhid ja meisterõpetajad, kes piloteerimise ajal koolimeeskonda nõustavad, jõustavad ja suunavad. Tsirguliina Kooli meeskonda toetavad projekti kestel ekspertidena kogenud koolijuht Haana Zuba-Reinsalu Luua Metsanduskoolist ja meisterõpetaja Liia Vijand-Lind Tartu Tamme Gümnaasiumist.

Pille Raudam,
kultuuri- ja haridusteenistuse juhataja

Peremehetu ehitise hõivamise teade

Valga Vallavalitsus avaldab teadaande Vabariigi Valitsuse 8.08.1996 määruse nr 211 „Peremehetu ehitise hõivamise korra kinnitamine“ punkti 9 alusel.

Valga Vallavalitsus teatab, et on võtnud arvele peremehetu ehitisena reformimata riigimaal (katastritunnus 85501:001:0681) Lüllemäe külas Valga vallas asuvad biotiigid. Ehitiste teadaoleva viimase omaniku kohta andmed puuduvad.

Vastuväiteid ehitise peremehetuse või selle kohaliku omavalitsuse poolt hõivamise kohta palume esitada kahe kuu jooksul käesoleva teate avaldamisest Valga Vallavalitsusele, aadressil Valga Vallavalitsus, Puiestee tn 8, Valga linn, 68203, Valga maakond, e-post: valga@valga.ee, tel 766 9900. **Valga Vallavalitsus**

Ajalehte Valga Teataja annab välja Valga Vallavalitsus
E-post: teataja@valga.ee
Reklaam: **5373 6992**
Toimetuse: **766 9902 või 5307 4109**
Küljendus, kujundus, teostus:
OÜ Kuldne Lammas
Trükk: **AS Kroonpress**

Vallavalitsuse veerg

Valga Vallavalitsusel toimus ajavahemikus 7. jaanuarist kuni 2. veebruarini 2021 (k.a.) kaks erakorralist istungit. Tähtsamad otsused olid:

Määrata asendaja Valga Priimetsa Kooli direktorile:

- Valga Priimetsa Kooli direktori asendajaks kuni avaliku konkursi tulemuste kinnitamiseni Igor Jallai;
- sõlmida Igor Jallaiga tähtajaline tööleping;
- kuulutada välja avalik konkurss Valga Priimetsa Koolile direktori leidmiseks.

Võõrandada otsustuskorras raieõigus eraisikutele küttepuude varumiseks järgmistelt munitsipaalmetsta maatükkidelt:

- Linnamets-I, eraldiselt 142, koguses 9,751 tm (metsateatis nr 50000445127) maksumusega 124,67 eurot, millele lisandub käibemaks;
- Linnamets-I, eraldiselt 142, koguses 9,538 tm (metsateatis nr 50000445127) maksumusega 116,22 eurot, millele lisandub käibemaks;
- Siidre, eraldiselt 10, koguses 9,418 tm (metsateatis nr 50000451381) maksumusega 121,34 eurot, millele lisandub käibemaks.

Väljastada kasutusluba Valga linnas Aia tn 10 kinnistule (katastritunnus 85401:005:0410) püstitatud Säde pargi tiigi terrassile (ehitisregistri kood 221316245) ning lugeda teavitatuks kasutusteatist Valga linnas Aia tn 10 kinnistule (katastritunnus 85401:005:0410) püstitatud

Säde pargi tiigi täite- ja tühjendustorustikule (ehitisregistri kood 221326573).

Taotleda munitsipaalomandisse ning määrata aadressid ja sihtotstarbed Valga vallas asuvatele järgmistele reformimata maaüksustele:

- Valga vald, Lüllemäe küla, Tiigi (katastritunnus 85501:001:0681), pindala 7212 m², sihtotstarve 100% jäätmevõimald maa;
- Valga vald, Lüllemäe küla, Kirikumõisa tee 14a (katastritunnus 5501:001:0737), pindala 645 m², sihtotstarve 100% tootmismaa.
- Anda nõusolek tähtajalt ja tasuta sundvalduse seadmiseks Elektrilevi OÜle (registrikood 11050857) Viljandi tänav T1 kinnistule (katastritunnus 85401:002:0022, registriosa number 2523640) maakabelliini paigaldamiseks. Sundvalduse ala suurus on 50 m².

Kinnitada avaliku enampakkumise tulemus: Oksjonikeskkonnas osta.ee läbi viidud enampakkumise (nr 149042359) tulemus kinnitada ja võõrandada ¼ kaasomandi osa kinnisasjast Oru tn 6 (registriosa nr 785340), asukoht (Valga vald, Valga linn, Oru tn 6) lõpphinna 1000 eurot osahingule BALTPROJEKT (registrikood 10685217).

Rohkem infot saab Valga valla kodulehelt.

Vallavolikogu veerg

Valga Vallavolikogu I koosseisu 41. istung toimus 29. jaanuaril 2021 algusega kell 13 Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses (Kesk tn 1, Valga).

Istungi alguses said sõna:

- Valga Priimetsa Kooli lastevanemate esindaja, kes luges ette toetusavalduse ja andis volikogu esimehele üle toetusallkirjad (330 allkirja) Valga Priimetsa Kooli direktori toetuseks.
- Volikogu liige, kes luges ette ja andis volikogu esimehele üle umbusaldusavalduse vallavalitsuse liikmete vastu.
- Valga Vallavolikogu 29.01.2021 istungil otsustati:

Tunnistada kehtetuks Taheva Vallavolikogu 19. septembri 2013 otsus nr 28 „Vallale kuuluvate ruumide kasutamise hinna kehtestamine“.

Lubada Valga Vallavalitsusel läbi viia alla lihthanke piirmäära hankena „Hoone üürimine puistematerjali ja hooldustehnika hoidmiseks“ ning sõlmida leping 2021-2023 aastateks.

Kehtestada määrus „Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetusmeetme rakendamine Valga vallas“.

Muuta Valga Vallavolikogu 19. juuni 2020 otsust nr 183 „Valga valla ametiasutuste struktuuri ja teenistuskohade koosseisu kinnitamine“ ning lisada Valga Vallavalitsuse sotsiaaltöö teenistuse struktuuri kaks tähtajalist juhtumikorraldaja ametikohta.

Valga valla 2021. aasta eelarve läbis 1. lugemise. Eelarve otsustati suunata 2. lugemisele, 17 poolthäälega.

Istungi lõpetas vallavanema informatsioon ja vastus arupärimisele Valga Priimetsa Kooli direktori ametist vabastamise kohta.

Rohkem infot saab Valga valla kodulehelt.

Lisainfo saamiseks helista +372 673 7811 või külasta meie kodulehte www.terviseabi.ee

Rendi abivahendeid Tervise Abi Valga kauplusest!

ABIVAHENDITE RENT JA MÜÜK

Ratastoolid

Hooldusvoodid

Kargud

Rulaatorid, käimisraamid

Elektriravi aparaadid

Beebikaalud

Miks meid valida?

- Tervise Abil on kogemusi juba üle **16 aasta** - meie spetsialistid aitavad sind õigete abivahendite valikul
- Meie kauplustest saab osta abivahendeid riigipoolse soodustusega - teeme koostööd **Sotsiaalkindlustusamet**i ja **Haigekassaga**
- Pakume väga laia tootevalikut - meie juurest leiab tooteid nii beebidele, lastele, täiskasvanutele ja eakatele!

Tervise Abi Valga teeninduspunkt

Valga Haigla
Peetri 2, Valga
E-R 9.00-17.00
tel 5669 6657
valga@terviseabi.ee

LAEN PANDI VASTU!
Pantvarade müük!
 Kodutehnika ja kulla ost-müük.
 Valga Pandimaja, Puiestee 2,
 5052202,
 valga@incassor24.ee
 www.kaubatanav.ee

**Vanametalli
KOKKUOST**
ALATI HEAD HINNAD
5198 1222
PETSERI 38A, VALGA
www.tolmets.ee

KÜTTEKOLDED ja KORSTNAD KORDA!

**Tellige varakult
kütteseadmete
puhastus
ja remonttööd!**

Valga Tuletõrjeühing

- Korstnapühkimisteenus tolmuimejaga
- Pottsepatööd (korstnad, pliigid, ahjud jne)
- Kortermajade ventilatsioonisisu teemi puhastamine
- Tulekustutite ja suitsuandurite kontroll, hooldus, müük

Valga, Puiestee 2, E-R 8-17
 Tel 5333 5233, 766 1009 ja 521 0357
 valga.tuletorje@gmail.com

KULDNE LAMMAS

**RAAMATUD
REKLAAMID
BROŠÜRID
VOLDIKUD
AJALEHED**

kuldne@kuldne.com

www.kuldne.com

5373 6992

**BRÄNDI LOOMINE
POWERPOINT ESITLUSED**

**KUJUNDAMINE
KÜLJENDAMINE
TRÜKK
OTSEPOST**

**TOIMETAMINE
KEELEKORREKTUUR**

Metsakeskus.ee
 Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
 Tel: 56 111 900

OSTAME PÕLLU- JA METSAMAAD

Oleme suurim eramaa omanik Valgamaal ning tegutsenud üle 21 aasta

ANTS ERIK / 50 91 575

METSATERVENDUSE

www.metsatervenduse.ee

OSTAB: METSAKINNISTUID, PÕLLUMAAD, RAIEÕIGUST, KAITSE ALL OLEVAID KINNISTUID
 KÜSI PAKKUMIST VÕI KIRJUTA
 555 77 007 | janno@tartumets.ee

Ehitus-, remont- ja renoveerimistööd.

Kõik vajalikud tööd kodu ilusa ilme loomiseks ühest kohast.

**Sisetööd, välitööd,
abi- ja kõrvalhoonete ehitus.
Tel. 56726823
www.teenustööd.ee**

FOREST RESERVES
 OSTAME METSAKINNISTUID, KASVAVA METSA RAIEÕIGUST, PÕLLUMAAD KOOS METSAGA
 +372 515 6858
 info@forestreserves.ee
 www.maa.ee

01.02.2021 - 01.04.2021
HAJAASUSTUS PROGRAMMI
 TAOTLUSVOOR

MIRIDON
 veetööstusseadmed

- Veeanalüüside teostamine
- Filterseadmete valik
- Filterseadme paigaldus
- Survetõste seadmete paigaldus

Täpsem info hajaasustus programmi kohta kohalikust omavalitsusest!

www.miridon.ee | tel. +372 5066 775 või +372 7362 633
miridon@miridon.ee | Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

27.veebruaril kell 11-13.30 Valga Kultuurikeskuses

**Soodne laomüük -
Uued riided Soomest**

**Kanname
maski**

Tere tulemast!
**Lastele ja täiskasvanutele
hooajariided**

**Välis- ja vabaaja
sportlik riietus**

FB-s grupp

**LAOMÜÜK -
uued riided Soomest
(Valga-Tartumaa,
Viljandi Võru
Põlva Läti)**

PAIGALDAME SEPTIKUID, BIOPUHASTEID, EHITAME VEE- JA KANALISATSIOONITRASSE, PAIGALDAME MAAKÜTTE SÜSTEEME. AITAME KA HAJAASUSTUS PROGRAMMI TOETUSTE TAOTLEMISEL. HIND SÕBRALIK!

TSR EHITUS OÜ
 Telefon 53025570 Tanel Niidumaa
 E-mail: tanel.tsr@gmail.com
 Koduleht: www.tsrehitus.com
 Facebook: TSR Ehitus OÜ